

ሓጺር መልሲ ነቲ ብዲሞክራሲያዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ዝወጸ
“ምትእኽኻብ ጽቡቕ፡ ዕላምኡ ግን ንጹር አይኮነን” ዝብል ጽሑፍ

ታደሰ ኪዳነ

በርሚንግሃም

24/10/2018

አብ መርበብ ሓበሬታ ቶጎሩባን ገረግርን ብሓልዮት ዲሞክራሲያዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ዝተጻሕፈ፡ ብድምጺ ሰላምን ዲሞክራሲን ኤርትራውን ተፈንዮ ዝተባህለ ጽሑፍ አንቢብ። እቲ ጽሑፍ ካብ ጌጋ መረዳእታ ዝነቅል ስኽፍታ ምዃኑ ስለ ዝተረዳእኩ ከአ ኢየ መልሲ ክህበሉ ዝደለኹ። እዚ ሕጂ ከም መልሲ ዘቕርቦ ዘለኹ ትሕዝቶ ግን ብውልቂ ናተይ ጥራሕ እምበር፡ ኩልና ፈረምቲ ዝተሰማማዕናሉ ርእይቶ ዘይምዃኑ አቕዲመ ከነጽር እፈቱ።

ዲሞክራሲያዊ ግምባር ሓርነት ኤርትራ፡ ከምቲ ስሙ ዘነጽሮ፡ ውድብ እንተኾይኑ፡ ዝኾነ ጽሑፍ ቅድሚ ምውጽኡ ናይ አርትዖን ዳግመ ውከሳን መስርሕ ክሓልፍ ኢኻ ትጽብ። እዛ በዚ ክብ ኢሉ ዘሎ አርእስቲ ዝወጸት ጽሑፍቲ ግን ነዚ መስርሕዚ ዝተኸተለት አይኮነትን። ከመይሲ፡ ንሕና እቶም አስማትናን እንነብረሉ ከተማን አቕሚጥና “ምእላይ ኢሰያስ ካብ ስልጣን” ዝሓተትና ተጋደልቲ ህዝባዊ ግምባር ነበር፡ “ምትእኽኻብ ፈጠርና፡ ፡ማሕበር አቕሞና ወይ ውድብ መስሪትና” አይበልናን። አብቲ ናትና ጽሑፍውን “ምትእኽኻብ” ትብል ሓረግ ፈጺማ የላን። ብኸምኡ ከአ ኢየ “ ጌጋ መረዳእታ” ዝብል ዘለኹ። እቲ አብቲ ጽሑፍ ሰፊሩ ዘሎ “ርዱእ . . . ናይ አረአእያ ንጹርነት . . የብሉን” . . . ስዒቡውን “ ብሚስጢር መንግስታዊ ዕልዋ ምግባር ኢዩ” ናብ ዝብል መደምደምታ ዘብጽሕ ጽሑፍውን አይዘርጋሕናን።

ንሕና አብ መግለጺና “ ናጽነት ኤርትራ ውህሉል ድምር ናይ 30 ዓመታት ብረታዊ ረጽሚ ኢዩ። እቲ ዓወታት ከአ ናይ ኩሉ ህዝብን ናይ ኩሉ ተጋዳላይን ኢዩ፡ ኢሰያስ አፈወቂን መሳርሕቱን ግን አብ እንግድዓ ውድብ ህዝባዊ ግምባር ተሓንጊሮም ዝአተዉ ኢዮም። ተጋደልቲ ህዝባዊ ግምባር ከአ ነቲ አብቲ ጽሑፍ ብሓጺር ዘርዘርናዮ ዘሎና ኩነታት አይተቓለስናን። ብምባል ኢሰያስ ብህጹጽ ካብ ስልጣን ክወርድ ዝጠልብ ጽሑፍ ዘርጊሕና። አብቲ ንኢሰያስን ብጸቱን ሓንጊሩ ዝአተዉ ውድብ ህዝባዊ ግምባር ዝነበሩ፡ አብ ደገ ዘለዉ ብጸትና ተመሳሳሊ መጻዋዕታ ከቕርቡ፡ እቶም አብ ውሽጢ ዘልዉ ከአ ዝከአል ክገብሩ ጸዊዕና። ኩሉ ህዝቢ ኤርትራን አባላት ሓይልታት ምክልኻልን አብ ምእላይ ኢሰያስ ክሰርሑውን ጸዊዕና። ነዚ ጸውዒትዚ ዘቕረብናሉ ምኽንያት ከአ ህግደፍ

አብ ድነ ታሪኽ ህዝባዊ ግምባር ዝነበር፡ ብታሪኽናን ጅግነትናን ዝንየት ውዳቤ ስለ ዝኾነ ኢዩ።

ህግደፍ፡ ነታ “ሓርነት ኤርትራ” እትብል ሓረግ ብ”ዲሞክራሲን ፍትሕን” ተኪኡ ስምናውን ወሪሱ ኢዩ። በዚ ከኣ ኢና “ህግደፍ ንክቡር ስምና ኣይተርክስ፡ ታሪኽና - ተሪኽ ጅግነትን ሓርነትንን እምበር፡ ታሪኽ ብርሰትን ጥፍኣትን ኣይኮነን” ንብል ዘለና። ብርግጽ ላዕለዎት ሓለፍቲ ህግደፍ፡ አብ ቃልሲ ምሳና ዝነበሩ ኢዮም። መተካእታ ክቡር ታሪኽና ግን ኣይኮነን። ንሳቶም፡ ነቲ አብ ህዝባዊ ግምባር ዝነበረ፡ አብ ቅዋምን ፕሮግራምን ዝሰፈረ መትከላት ጉሒፎም፡ ካልእ ናይ ዕንወትን ብርሰትን መደባት ዝሓንጸጹ መዕነውቲ ኢዮም። እዞም ሕጂ ንኤርትራ ዝመርሑ ዘለዉ ሓለፍቲ እምበኣር፡ ካብቲ ስርናይ ተጎሊሎም ዝወጹ ክርዳድ ኢዮም። ክርዳድ ከኣ ምስ ስርናይ ተሓዊሱ ዝመጽእ እምበር፡ ንባዕሉ ስርናይ ኣይኮነን። ብኸምኡ ከኣ ኢና ዓው ኢልና “ተአለዩ!!!” ንብል ዘሎና። ከምዚ ዓይነት መጻዎዕታ ንምቕራብ ከኣ ውድብ፡ ማሕበር ወይ ምትእኻኻብ ክህልወካ ግድን ኣይኮነን። ብንጹር ንምዝራብ ከኣ አብ ዓዲ እንግሊዝ ናይ ተጋደልቲ ህዝባዊ ግምባር ዝበሃል ውድብ፡ ማሕበር ወይ ፖለቲካዊ ምትእኻኻብ የለን። ብውሑዱ ኣነ ክሳብ ዝፈልጦ። ሓደ ካብቶም ፈረምቲ ከኣ ስለ ዝኾንኩ።

ብዛዕባቲ “ ናይ ኣረኣኢያ ንጹርነት . . የብሉን” ዝብል ግን፡ ንሕና ኢሲያስን ብጾቱን ካብ ስልጣን ይውረዱ” ኢና ዝበልና። ዋላ’ኳ ኣሉታዊ ሳዕቤን (unwanted and unintended consequence) ናይቲ ሓርነታዊ ቃልሲ እንተኾነ፡ ንዓኣቶም ናብ ስልጣን ዘብቅዮም፡ ናትና- ናይ ተጋደልቲ ህዝባዊ ግምባር መስዋእትን ስንክልናን ኢዩ። ብንጹር ንምዝራብ ተጋደልቲ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ንኢሲያስ ናብ ስልጣን ኣየምጽዎን። ህዝቢ’ውን ኣይመረጸን። ኢሲያስ ኣብ መቓብር ተጋደልቲ ህዝባዊ ግምባር ዝሰወደ፡ አብ ስንክልናናን ዝፈሰሰ ደምናን ዝጠጠዐ ግናይ ፍጥረት ኢዩ። እቶም ዘምጸእናዮ ከኣ ኢና ‘ውረድ’ ንብል ዘለና። ኩሉ ኤርትራዊ፡ አብ ምእላይ ኢሲያስ ክሰርሕውን ሓቲትና። ሕቶና እምበኣር ልዕሊኡ ዝኸይድ ፖለቲካዊ ንጹርነት ዘድልዩ ኣይኮነን። ናብ ስልጣንን ዕልዋን ዝመጣጠር ናይ በይንና ውድቤ’ውን የብልናን።

ብዛዕባቲ “ብሚስጢር መንግስታዊ ዕልዋ ምግባር ኢዩ” ዝብል ኣተሓሳስባ ግን፡ ኢሲያስን ንሱ ዝመርሑ ስርዓት ህግደፍን ኣብ ስደት ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ብዝነበሩ ናይ 50 ተጋደልቲ ነበር ፈርማ ዝዕለዉ እንተ ዝኾኑ፡ ዓይንና ኣይመሓሰናን። ኣበይ’ሞ ወዮ

ተካሊሉ። ድሕሪ ዕልዋኸ? ንዝብል ሕቶ ግን “ክንቡርኩት ከይንብርኩት፡ ኣብ ማይ ዘለዎ ቅድም ንብጻሕ “ ኢልና ክንሓልፎ ይሓይሽ።

ኢሰያስ ከም ውልቀ ሰብ ካብ ስልጣን እንተ ወሪደ፡ ብኻልእ ሰብ ክትካእ ይኸእል እንድዮ! !!! ዝብል ስኽፍታኹም ግን ቅኑዕ ኢዩ። “ህግደፍ ናይ ገበነኛታትን ቀተልትን ምትእኽኻብ ስለ ዝኾነ፡ ኢሰያስ ባዕሉ ወይ ብባህርያዊ መስርሕ እንተ ተኣልዩ፡ ሰብ-ስልጣን ህግደፍ ገበናቶም ንምሽፋን ካብ መንጎኦም ሓደ ሰብ ኮፍ ከብሉ ይኸእሉ እንድዮም” ክበሃል ቅኑዕ ኢዩ። እዚ ከኣ ተጋደልቲ ህዝባዊ ግምባር ጥራይ ዘይኮንንና ኩሉ ኤርትራዊ ክሰርሓሉን ክጥንቀቕሉን ዘለዎ ኢዩ። ኣነ ብውልቀይዎን ነዚ ኣመልኪተ ሓያሎ ጽሑፋት ዘርገሐ ነይረ ኢየ። ሓንቲ ካብኡ ኣብ ገጻት ቶጎሩባ ዝሰፈረት፡ ነዛ እትሰዕብ ምውካስ ጽቡቕ ኢዩ። “ምምሕዳር ዞባታትን ምምቕራሕ ጸጋታት ሃገርናን ብመንጽር ጽገናዊ ለውጢ” ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእስቲ ካብ ዝጸሓፍሉዎ ሓሙሽተ ተኸታተልቲ ዓንቀጻት ንእግረ መንገደይ ተንኪፈዮ ስለ ዝነበርኩ፡ ንዕኡ ምውካስ ይከኣል ኢዩ።

[1ይ ክፋል](#) [2ይ ክፋል](#) [3ይ ክፋል](#) [4ይ ክፋል](#) [5ይን](#)
[መወዳእታን](#)

ኣብ መደምደምታ ክብሎ ዝደሊ፡ ዲሞክራሲያዊ ግምባር ሓርነት ኤርትራ ኮነ፡ ድምጺ ሰላምን ዲሞክራሲን ኤርትራ፡ ንትሕዝቶ ጸውዒትና ብቕኑዕ ተረዲእም ብዝሰፍሐ ከቃልሑዎ ኢዩ ዝግባእ። ብተወሳኺ፡ ህግደፍ ኣብ ድነ ክቡር ታሪኽ ህዝባዊ ግምባር ዝነበር፡ ናይ ገበነኛታት ምትእኽኻብ ምጂኑ ተረዲእኩም፡ ኩሉኹም ኣብ ህዝባዊ ግምባር፡ ኣብ ጎንና ተሰሊፍኩም ትቃለሱ ዝነበርኩም ብጻት - ንጸውዒትና ተኸቲልኩም፡ ካብ ሒመታን ትሒም ትሒምን ወዲእኩም ብቓልዕ ክትኩንንዎን፡ ብብዘለኹም ብዓውታ “ውረድ!!!” ክትብልዎን ንጽውዕ። ኢሰያስን ብጻቱን ምሳና ተሓዊሶም ዝኣተዉ ክርዳድ እምበር ብቕደመውን ናትና ኣይነበሩን። ህዝብን ሰራዊትን ከኣ ንጸውዒትና ተኸቲሉ፡ ህግደፍ ንምጉሓፍ ተቢዑ ክሰርሕ ንጽውዕ። ኩለን ናይ ዜና ማዕከናት ከኣ፡ ንጸውዒትና ናብ እዝኒ ነብሲ ወከፍ ኤርትራዊ ክብጽሓልና ንላዕ። ብዛዕባ ኣብ መቓብር ህግደፍ ኣብ ኤርትራ ዝትከል ስርዓት ግን፡ ንህዝቢ ኤርትራ ዝምልከት ጉዳይ ኢዩ። ናትና ናይ ተጋደልቲ ተሳትፎ ክህልዉ እንተ ተደልዩ ከኣ፡ ከም ኣባላት ህዝባዊ ግምባር ዘይኮንንና፡ ብብውልቂ ከም ዜጋታት ጥራይ ኢዩ ዝኸውን። ተጋደልቲ ህዝባዊ ግምባር ስለ ዝነበርና ጥራይ፡ ሓደ ውሁድ ዝኾነ ፖለቲካዊ ኣረኣእያ ክህልወና ስለ ዘይክእል።

ታደሰ ኪዳነ
በርሚንግሃም